Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia

Brașov, piața mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 268. **Brașov, Joi 5 (17) Decemvre** **1896.**

Unde am ajuns!

I.

Pe când trăia încă împĕratul Iosif II, se istorisea, că acest uman și întreprindĕtor regent, când s'a întors la Viena din călĕtoria sa, ce a făcut'o în Transilvania, la întrebarea mamei sale Maria Teresia, ce a vĕdut în Transilvania, i-a rĕspuns: Am vĕdut un Ungur trufaș, un Sas invidios și un Român asuprit!

Fără voiă ni-am adus aminte de acest rĕspuns al împĕratului Iosif când, în urma celei mai nouĕ lovituri, a celui mai próspĕt atentat îndreptat în contra libertății poporului nostru, ni am înfățișat starea lucrurilor în sĕrmana nóstră țéră.

De s'ar scula din grópă generosul domnitor, care înainte cu o sută de ani arătase atâta bunăvoință pentru Transilvania și mult cercata ei poporațiune, s'ar minuna de sigur fórte tare, că după atâta amar de vreme nu vede în Transilvania, decât tot ceea ce a vĕdut pe vremile lui Horia și Cloșca. Décă ar ceti însĕ numai una din resoluțiunile și decisiunile, ce se dau astădi la porunca miniștrilor unguresci prin funcționarii săsesci ai comunelor autonome în potriva „Valahilor", atunci iute s'ar întórce în mormênt, ca sĕ nu mai vadă atâta fățărnicia, falsitate și nelegiuire.

E într'adevĕr revoltător a vedé, la ce apucături își ia refugiu guvernul numai pentru a afla un pretext sĕ confisce cel mai capital drept cetățenesc și constituțional al Românului: de-a se întruni, și de-a se organisa liber între marginile legilor.

De doi ani și jumĕtate miniștrii de interne unguresci ne persecută cu ordinațiunile lor ilegale într'un mod, încât apare, că ținta lor ar fi sĕ câștige cu ori-ce preț pentru aceste ordinațiuni tristul renume ce-l au ucazurile muscălesci.

Multe au făcut Ungurii pentru înălțarea serbărilor e milenar, una însĕ n'au făcut'o, cu tóte că printr'asta ar fi atras mai mult curiositatea lumei decât prin tóte arangiamentele din timpul mileniului.

Ei trebuiau adecă sĕ culégă de prin birourile, archivele magazinele și pivnițele ministerielor lor tóte ordinațiunile câte s'au dat de 30 de ani încóce, și sĕ formeze din ele un munte, care de sigur că nu ar fi eșit mai mic în înălțime și dimensiuni decât Têmpa dela noi, și ar fi fost fără îndoélă mult mai nimerit décă pe acéstă piramidă a înțelepciunei de stat și a capacității de guvernare ungurésca s'ar fi pus faimosul monument al lui Arpad.

Dér, gluma la o parte, am ajuns ca la noi în realitate sĕ se guverneze numai cu ordonanțe ministeriale. Legile nu se consideră decât ca sacii de năsip, ce se încarcă pe corăbii numai pentru ca în momentele trebuincióse sĕ pótă fi aruncați peste bord în fundul mării.

„Bezirkerii" de pe vremile lui Bach au fost numai nisce cârpaci pe lângă fișpanii, vice-șpanii și solgăbirăii erei constituționale unguresci de adi și „Bescheid"-urile lor erau nimic pe lângă resoluțiunile și decisiunile acestora.

Din vara anului 1894 încóce, printr'un șir de ordinațiuni ministeriale și resoluțiuni și decisiuni ale oganelor administrative și comunale din comitate, am fost aduși acolo încât nu mai scim décă mai putem sĕ ne considerăm în adevĕr ca cetățeni ai acestui stat, ori că suntem internați aici ca nisce colonii de deportați, cari nu mai au nici nn drept, nici o speranță, și privesc cu resignațiune la ceea ce fac și întreprind cu ei stapânii sórtei lor, dela a căror grație atêrnă.

Mai întâiu au disolvat comitetul partidului nostru național și au oprit funcționarea acestui partid, apoi au interdis ori-ce întruniri cu direcțiunea partidului nostru național, mai departe au oprit întrunirile nóstre cu caracter național românesc și acum ne împedecă de-a ne întruni și de-a ne organisa și ca alegĕtori.

Décă va merge tot așa înainte cu ordinațiunile ministeriale, vom ajunge încă așa departe, ca sĕ ni-se interdică a ne mai folosi pentru hrana nóstră dilnică, de strămoșésca mămăligă și de tradiționalul bulz, pentru-că aceste mâncări au un prea pronunțat caracter național românesc!

Acțiunea contra convocatorilor întrunirilor electorale. Se vede, că ministrul Perczel a alarmat și a pus în mișcare cu ordinațiunea lui reservată dela finele lui Noemvre anul curent autoritățile din intreg „fundul regiu". Étă ce cetim în „Tribuna" de adi:

„Domnii *Iòn de Preda* adv., *Zaharia Boiu*, asesor consistorial, *Onoriu Tilea*, inginer, Dr. *Octavian Russu*, advocat, Dr. *Amos Frâncu*, advocat și Dr. *Nicol. Vecerdea*, advocat, toți locuitori în Sibiiu, sunt citați pe mâne, 16 Decemvre nou, la poliția locală, **unde vor fi trași la rĕspundere pentru convocarea conferenței electorale cercuale** pe 23 Octomvre nou *aici în Sibiiu*, în scopul de a alege delegații pe séma conferenței generale. Tragerea la rĕspundere a anumiților domni se face pe basa ordinului fostului ministru de interne *Hieronymi*, cu care partidul nostru se declară de disolvat. Notăm, că conferența din întrebare *nu s'a ținut*, fiind-că a fost oprită, tot din partea poliției locale".

Tot „Tribuna" publică o corespondență dela *Sas-Sebeș* subscrisă de d-l *Zevedeiu Mureșianu*, care comunică, că în 10 Decemvre a fost ascultat la poliția din numitul oraș și tras la rĕspundere pentru conchiămarea Conferenței alegĕtorilor dietali români din cercul Sas-Sebeșului și pentru alegerea delegaților la Conferența generală din Sibiiu și a unui comitet de cerc electoral. Cu tóte declarațiunile, ce le-a făcut, basându-se pe lege și cu tóte că a accentuat, că adunarea, ce s'a ținut, a fost permisă, d-l Z. Mureșianu, totuși a fost pedepsit.

„M'a pedepsit", dice d-sa, „cu pedépsa cea mai mică, cu 5 fl., pedépsa principală și 2 fl. pedépsă secundară, dicênd, că noi singuri ca Români, conform ordinului lui Hieronymi, nu ne putem aduna, ci numai ca alții d. es. Sașii, cu adunări, la cari sĕ chiamă toți alegĕtorii, fără deosebire de naționalitate și confesiuni. Banii i-am plătit numai decât, fiind-că, décă e ordin, ceea ce m'am convins, atunci de ce sĕ mai recurez dela Ana la Caiafa, dela tată-s'o la mamă-s'a, căci vedem în tóte dilele ce resultat au recursurile...."

P. S. Aurelian la Lascar Catargiu.

Nu puțină sensație a făcut în Bucuresci și în tótă România scirea, că ministrul-președinte Aurelian a visitat pe șeful partidului conservator în scopul, de-a se înțelege asupra gravei cestiuni metropolitane și a solicita concursul d-lui Catargiu pentru resolvarea acestei cestiuni.

Demersul acesta a și avut resultatul cel mai favorabil. Guvernul actual în înțelegere cu d-l L. Catargiu au hotărît modul soluțiunei gravei cestiuni, care frămêntă țéra de atâta timp.

Étă cum aprețiéză organul conservator „*Timpul*" acest eveniment:

„Evenimentul care domină politica nóstră în acest moment este demersul făcut de partidul național-liberal prin primul ministru către șeful partidului conservator, bĕtrânul în dile, dér tînĕrul la inimă Lascar Catargiu.

Neapĕrat nu scim încă astădi, cari au fost resultatele acestui demers politic.

Nădăjduim, suntem siguri, că ele vor fi spre satisfacția tuturor, spre binele Bisericei, spre mărirea patriei și spre strălucirea Corónei.

Ori-cari ar fi însĕ resultatele practice ale acestui adevĕrat eveniment politic, însemnătatea lui este mai mare chiar decât resultatele ce va produce.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

„Cartea négră".

Unde dai și unde crépă.
Prov. român.

Rĕspuns la „Cartea négră" (A „fekete könyv"), scrisă de br. Stefan Kemeny junior în 1849, și publicată de Hentaler Jozsef în numerii 121—131 din Mai 1895 ai lui „Magyarország" din Budapesta.

De **Axentie Severu.**

22) (Urmare).

Autorul „Cărții negre", descriind nimicirea óstei lui Hatvani, dice, că la acea nimicire au luat parte 30,000 de Români. Noi scim, că numai bărbații în stare de-a purta arme din Vidra, Ponorel, Albac, Neagra, Scărișóra, Câmpeni, Bucium, Abrudel (nu Abrud-sat), Cărpiniș, Sohodol, Cernița și cu vre-o 1000 locuitori din Zarand, comandați de preotul Simion Groza, dela Rovina, au luat parte la acea bătaiă de 3—4 dile, în urma căreia Hatvani a luat fuga. Și décă vom computa la tótă comuna câte 100 luptători, ceea ce e fórte mult, nu scótem, decât *2200, cu ai lui Balint fiă 3000 Români rĕu armați*, contra a 3600 ai lui Hatvani. Ce sĕ facem însĕ Maghiarilor „literați" și magnați? Ei numai pe sine se consideră de ómeni civilisați și de ostași buni, și pre noi ne desprețuesc, nevrênd a primi și recunósce doctrina lui Bem, care le spunea mereu: „Man muss den Feind nicht unterschätzen".

Atâta a fost numĕrul luptătorilor la Cerbu, dér aceștia nu era o adunătură de tot felul de leghióne, cum a fost honvédimea, și nu se bătiau pentru 12—16 cr., ci pentru casele, familiile și averile lor primo loco, apoi și pentru jurămêntul, ce l'au depus Casei domnitóre.

Dér ce sĕ mai pierdem timp pentru a proba acestea, când autorul însu-și ne spune, că legionarii vienesi, cei cu cap de om mort pre chipiuri, se impușcau unii pe alții, ca sĕ scape de lancea Românului, ca și când ei și toți ceilalți honvedi, gardiștii și Secui nu ar fi avut baionete la pusci, mult mai potrivite pentru a străpunge pe cineva, decât lăncile fabricate de Țigani și puscile cele de iepuri fără baionete, despre cari colonelul maghiar Csutak ne spune, că nu erau de nici o trébă. Dér sĕ nu mai pomenim de tóte acestea, ci sĕ dicem: „Când e sĕ te bată Dumnedeu, nu te póte scăpa nime."

Autorul, séu cârpaciul „Cărții negre", spunênd, că la acea catastrofă au luat parte 30,000 Români contra a abia 1200 de Maghiari, și vrend a ne arăta lumii de barbari, crudeli și sângeroși, trece peste ea, cum trec scolarii cu buretele peste cifrele ce le-au greșit, séu cum ar trece cineva peste un pod, sub care s'a cutropit, inculpându-ne numai pre noi, fără'sĕ vrea a considera tóte împrejurările și antecedențele acelei catastrofe. Noi însĕ, cari suntem inculpați ca barbari, canibali și mâncători de carne ungurésca, nu putem trece așa ușor peste ea, ci datori suntem pentru onórea și honestitatea neamului românesc, sĕ le arĕtăm lor și la tótă lumea, că nu noi, ci ei pórtă păcatul, ei sunt culpeși de vĕrsarea acelui sânge nevinovat, care a curs șiroe, perind și nimicindu-se nu numai o brigadă întrégă de ostași și o miiă de cetățeni nesocotiți, cari fiind înși-și complici, au plecat cu acea brigadă.

Au cădut mulți și din ai noștri, pe cari noi nu i-am mai numĕrat. Ca sĕ fi făcut însĕ numĕrul glotașilor lui Iancu, Balint și Popa Simeon dela Rovina 30,000 de luptători e peste tótă putința. Eu cu ai mei nu luări parte la acea catastrofă. Noi fusesem chiămați în acel timp în ajutorul fortăreței dela Alba-Iulia de colonelul August. Numĕrul ómenilor celor trei comandanți en chef Iancu-Balinț și Groza, nu se póte constata, căci nu erau conscriși, ci mergeau la luptă numai cari voiau și pe cari îi împingeau însuflețirea și zelul de-a se bate cu dragă inimă.

Atâta se scie, că Zlăgnenii și cei de pe valea Ampoiului până la Șard nu luară parte, pentru-că, trecênd eu în cetate, nu avea cine sĕ-i conducă, éră pe Dobra, prefectul lor il omoriseră Secuii lui Hatvani la prima bătaiă. Asemenea nu luară parte Mocanii dela Ponor și Rimețiu, și din părțile Trăscăului, cari aveau a ține piept Secuilor de pe Arieș și „vitejilor" dela Turda. Prin urmare numĕrul luptătorilor români n'a putut fi mai mare, decât 3000—3200.

Sĕ vedem acum, cât a fost de mare numĕrul Kossuthianilor: Colonelul Kos-

Ómenii înguștĭ la minte și uscațĭ la inimă vor vedé póte în cele ce s'au petrecut, umilire din partea liberalilor, naivitate din partea conservatorilor.

Țéra, în imensa ei majoritate, va vedé cu totul alt-ceva:

Ea va vedé o dovadă viuă de maturitate politică, o pildă de înalt patriotism menită sĕ înalțe și sĕ mărescă vieța nóstră politică.

Era din partea partidului liberal o operă de înțelepciune, că atuncĭ când a vĕdut greșéla comisă și s'a hotărît cu lealitate sĕ o repare în total — bine înțeles într'atât încât se pot repara asemenea greșelĭ — sĕ recurgă la partidul istoric, care vĕduse rĕul din primul cés și care atâtea lunĭ de-a rêndul spusese în gura mare, că voesce dreptate ér nu pescuire în ape turburate.

Era firesc ca d-l P. S. Aurelian, a căruia carieră de șef de partid datéză abia de câte-va dile, sĕ céră sprijinul și sfatul bărbatului încercat, celui din urmă representant al generației eroice, al acelei generații, care în mai multe rêndurĭ a sciut sĕ se unéscă într'un singur gând de câte-orĭ țéra era într'o astfel de imprejurare încât avea nevoiă de toțĭ fiiĭ sĕi.

A face unĭ astfel de demers pe lângă un astfel de barbat, nu este, nu póte fi o umilire.

Er partidului conservator, ale cărui tradiții sunt un lung șir de servicii desinteresate aduse patriei și Corónei, nu i-ar fi fost cu putință, fără a-șĭ desminți frumosul sĕu trecut, sĕ tragă din aceste împrejurărĭ un alt folos decât acela de a-șĭ îndeplini datoria întrégă și fără de reservă.

Sub titlul „Sfîrșit cu bine“, „*Epoca*“ publică un articul semnat de d-l *N. Filipescu*, privitor la modul de deslegare a cestiunei metropolitane printr'o cooperare a ambelor partide istorice din țéră. Acest articul se încheie cu cuvintele:

„In fine, un conflict nenorocit, care coborîse tot ce un popor póte avé mai sfânt, a căpătat o soluțiune demnă, care după atâtea rușinĭ ne mai ridică puțin prestigiul în fața străinătății. Din profundimile în carĭ ne înfundasem, am sciut de-odată sĕ ne ridicăm prin un act de înfrățire, care nu se mai întêmplase dela 1866 până adĭ și care e de bun augur pentru viitor“.

Fundațiunile catolice și guvernul

După un raport al diarului „*Alkotmány*“, s'au petrecut în ședința comisiunei de adresă a camerei magnaților următórele:

La alineatul privitor la autonomia catolică și la congruă, cardinalul *Schlauch* a amintit în disertația, ce a ținut'o de curênd consiliarul ministerial Dárday în reuniunea juriștilor, care disertațiă cardinalul o aduce în legătură cu planurile guvernului. Espunerile lui Dárday, dise el, vor face o impresiune fórte stranie între catolicĭ. Vorbitorul vede în aceste nisuințe o continuare a luptei bisericescĭ politice, care va fi cu atât mai înverșunată, cu cât în cas, când fundațiunile catolice ar fi puse sub controlul guvernului și al dietei, ar urma logic și după dreptate ca și fundațiunile gr. orientalilor dela Carlovetz, precum și acele ale Românilor din Transilvania și ale protestanților ar trebui sĕ fiă supuse aceleiașĭ tratărĭ. Căcĭ, décă s'ar face aicĭ o escepțiune, s'ar mai viola în deosebĭ dreptul de patronat al Majestății Sale, deóre-ce legile unguresci reservéză dreptul de control și de dispunere asupra fundațiunilor catoilce esclusiv numai regilor ungarĭ ca cei mai înalțĭ patronĭ.

Ministrul-președinte *Banffy* declară în numele guvernului, că amintita disertațiă a lui *Dárday* este numai părere privată, care s'a ventilat deja cu opt anĭ înainte în reuniunea juriștilor; guvernul n'are nicĭ în clin nicĭ în mânecă cu acéstă disertațiă, precum *în genere el nicĭ nu intenționeză de a presenta un proiect de lege relativ la fundațiunile catolice séu alte fundațiunĭ bisericescĭ, séu de a dispune cu privire la ele.*

Cardinalul *Schlauch* a rĕspuns, că declararea ministrului îl liniștesce, dér, dice el, esperiența dilnică arată, că iritațiunea produsă de luptele politice-bisericescĭ încă nu s'au stêmpĕrat. De aceea propune un amandament la adresa, în care sĕ se esprime „speranța, că înțelepciunea Majestății Sale va afla modul, ca prin lecuirea relelor pe terenul religiunii sĕ se asigure pacea religiósă în țéră“.

Acest amandament se respinge de majoritate, ér în urma acésta contele Ferdinand Zichy declară, că îșĭ reservă libertatea de acțiune.

Rĕspunsul la Mesagiul român.

(Proiectul comisiunei din Cameră.)

Sire!

Adunarea deputaților, intrând în a doua sesiune legislativă, reînoesce Majestăței Vóstre omagiul iubirei și credinței Țerei către Suveran și Dinastia Sa.

Ea a ascultat, cu mare mulțumire, declarațiunea, că relațiunile nóstre cu tóte statele sunt din cele mai bune.

Națiunea e mândră și fericită de progresu-i neîntrerupt printre statele Europei si constată cu viue gratitudine tóte folósele, pe carĭ le datoresce Regelui și Ilustrei Sale Dinastii. Cordialitatea arătată principelui moștenitor și prea grațiósei sale soții de către MM. LL. Impĕratul și Impĕrătésa Rusiei, a învederat din nou acest adevĕr, întărind relațiunile nóstre de prietenie, atât de prețióse, cu marele Imperiu vecin.

Faptul atât de însemnat al visitei Majestăței Sale Impĕratului Austriei și Rege al Ungariei a fost o nouă și strălucită dovadă despre situațiunea, la care a ajuns statul nostru sub înțelepta conducere a Majestăței Vostre. Căldura, cu care s'a sĕrbătorit acest eveniment arată cum întreg poporul român îșĭ dă sémă și se preocupă de isbândile dobândite în lupta-i de reorganisare și cum scie sĕ prețuiéscă amiciția puternicului Monarch.

Representațiunea națională a vĕdut cu deosebită satisfacțiune raporturile excelente intreținute cu vecinii din Orient: Visita M. S. Regelui Serbiei și restabilirea relațiunilor Regatului Greciei sunt semne îmbucurătóre ale unei prietenii de atâta folos, în opera nóstră de pace și civilisare.

Sire!

Urmașĭ credincioșĭ ai principiilor și ai tradițiunilor politice, carĭ au format Statul român modern, vom da sprijin hotărît guvernului Majestății Vóstre întru satisfacerea necesităților și realisarea aspirațiunilor Țĕrei.

Insuflețițĭ de asemenea simțĕminte, vom rĕspunde totdéuna solicitudinei ce Majestatea Vóstră arată armatei, căreia îi purtăm recunoscĕtóre iubire pentru gloria dilelor de ierĭ, neadormită grijă pentru siguranța dilelor de mâne.

Nestrămutațĭ în convingerea, că de buna stare morală și materială a sătenilor depinde însu-șĭ viitorul Regatului, vom pune pentru ameliorarea ei tótă inima si tot cugetul nostru. In rêndul mĕsurilor luate pentru atingerea acestui țel, vom grăbi înființarea „Casei rurale“, de mult încă dorită.

Vedem de asemenea necesitățĭ reale într'o mai bună alcătuire a administrațiunei; în completarea reorganisărei învĕțămêntului pentru a da o mai sănĕtósă direcțiune educațiunei publice; în înmulțirea garanțiilor cerute la numirea magistraților și pentru asigurarea inamovibilităței unui mare numĕr dintr'ênșii. Ne vom îndeplini datoria, contribuind la satisfacerea acestor cerințe.

Guvernul Majestății Vóstre póte fi sigur de tot concursul nostru pentru crearea a noui factorĭ de progres economic, între carĭ portul Constanța — completare a unui întreg program — este chemat sĕ aibă o importanță capitală. Modificarea legilor pentru mine și pentru căile ferate de interes local, puse în interes de ordine superióră, cum și îmbunătățirea legei drumurilor, vor da un nou avênt prosperității generale. In acelașĭ scop vom studia perfecționarea serviciilor financiare ale Statului și o mai justă repartiție a taxelor de timbru și patente.

In realisarea tuturor acestor reforme vom conlucra cu neîntrecută rîvnă, fără a perde din vedere, în întréga nóstră activitate, că în echilibrul cheltuelilor și veniturilor ordinare stă o condițiune esențială a bunului mers al lucrurilor. Resultatele financiare date de buna gestiune a anului curent sunt de mare și îmbucurătóre importanță. Vom pune o deosebită luare aminte pentru statornica lor continuare.

Sire!

Esemplul și cuvintele Majestăței Vóstre ne sunt îndemn puternic pentru a percurge calea trasă de interesele poporului român.

Espresiune fidelă a simțĕmintelor națiunei, urăm din tótă inima, pentru îndeplinirea destinelor ei:

Se trăéscă Majestatea Vóstră!
Sĕ trăéscă M. S. Regina!
Sĕ trăescă Augusta Familiă Regală!

Raportor *Ioan I. C. Brătianu.*

SCIRILE DILEI.

— 4 (16) Decemvre

Impărțirea de haine la copiiĭ sĕracĭ. Vinerĭ în 6/18 l. c. la 3 óre p. m. se vor împărți haine la copiiĭ sĕracĭ dela școlele primare din loc din partea comitetului parochial St. Nicolae și din partea Reuniunei femeilor române din loc. La acéstă festivitate filantropică, la care va contribui și corul studenților dela școlele române sub conducerea d-lui prof. Timoteiŭ Popovicĭ, este invitat onoratul public.

—o—

Emigrările la America pare că iau tot mai marĭ dimensiunĭ. O telegramă din Triest spune, că în 14 Dec. c. au trecut pe-acolo 850 emigranțĭ din Ungaria la America. Aceeașĭ telegramă spune, că anumițĭ agențĭ s'au obligat sĕ ducă în America *15,000 emigranțĭ* din Ungaria și Austria.

—o—

Carte didactică aprobată. „Gramatica Română pentru învĕțămêntul secundar“ scrisă de Ioan *Petranu*, prof., este aprobată de Ministrul de culte și instrucțiă publică prin hârtia Nr. 66150/1896.

—o—

Abonente anuale de călĕtoriă. Direcțiunea căilor ferate ale statului anunță, că pentru terminul dela 1 Ianuarie până la 31 Decemvre a anului viitor se pot abona bilete de călĕtoriă pentru tóte liniile căilor ferate ale statului (va sĕ dică afară de liniile vicinale locale) pe lângă următórele prețurĭ: cl. I 550 fl., cl. II 350 fl., cl. III 200 fl. Mai este a se plăti pentru fiă-care bilet o taxă separată de câte 1 fl. Cu aceste bilete se va putea călĕtori cu trenurile de persóne, nu însĕ și cu trenul de lux și exprex, pentru carĭ călĕtorii vor avé sĕ plătéscă o taxă suplementară. Abonamentele se pot face dela 23 Dec. începênd la secretariatul căilor ferate de stat în Budapesta, alăturând la cerere și portretul.

—o—

Biserica Sf. Nicolae din Scheiŭ: Poimâne, (Vinerĭ în 6 Decemvre v.) fiind și soldații românĭ la biserică, va predica capelanul militar de aicĭ, părintele Nicolae *Fizeșianu.*

—o—

„Creațiunea“ de Haydn. Astădĭ, Mercurĭ séra, se va produce a treia óră în sala otelului „Central“ marele oratoriu al compositorului Haydn. Prețurile sunt aceleașĭ. Inceputul la 8 óre séra.

—o—

Producțiune teatrală. Vinerĭ în 18 Decemvre n. c. o societate de diletanțĭ va da în noua sală de concerte o producțiune teatrală în folosul Reuniunii femeilor evang. Piesa este: „*Reîntórcerea lui Ioan Honterus în orașul sĕu natal*“, poesiă dramatică într'un act de Erwin *Sachs.* La cererea mai multora înainte de piesa acésta se va da comedia de H. Allmers: „*Inimă și politică*“. Prețul locurilor: balcon 1 fl. 20 cr. fotoliu 1 fl., parchet I 80 cr., parchet II

---

thian, Kahlman Csiuták în opul sĕu „Aradi fogságom allat irt adatak“, e dat la 1868 de Hekenást Gustav în Pesta, ne arată la pag. 34, că el a venit dela Oradea-mare în 19 Februarie 1849 la Halmagiu cu 800 honvedĭ, 155 legionarĭ nemțĭ, 50 husarĭ de ai lui Alexandru și Wilhelm, 400 gardiștĭ de Salonta, 206 gardiștĭ din Bihor, 164 gherila, 2 tunurĭ de câte un punt și unul de 2 punțĭ cu cele ce se țin de ele. Așa-dér cu 1813 feciorĭ.

Tot acest brav colonel ne arată în opul citat la pag. 42, că mai târdiu — nu ne arată diua — a primit ca întărire dela Gaal 115 honvedĭ sub comanda lui Buretz (Român rătăcit), 575 feciorĭ condușĭ de Alvany și Nosdrovitzki, două tunurĭ de 3 punțĭ, cu caii și munițiunea lor. Așa-dér avem 1813+790=2603 feciorĭ și 5 tunurĭ, sĕ mai adaugem la aceștia 1200 feciorĭ, cu carĭ a venit la el în Brad Hatvani[1]) și avem o óste de 3800 conbatanțĭ.

Prin urmare numĕrul feciorilor cu carĭ a venit și s'a luptat Hatvani la Abrud a fost cu mult mai mare, decât cel ce mi-l arată Iancu în Raportul sĕu, punêndu-l la 2800, și decât care ni-l arată Vasile Moldovan în „Memoriile“ sale punêndu-l la 3000. Décă noi credem lui Csuták, pretindem, că și adversarii sĕ crédă lui Iancu și Moldovan.

Vĕdênd acum, că numerii ambelor óste au fost aprópe egalĭ și sciind, că ai noștri erau reu armațĭ și că nu avea tunurĭ, nicĭ munițiune de ajuns și anume preparată pentru umplĕturĭ, fișicurĭ, ci trebuia sĕ verse iérba séu praful de pușcă din corn, după acésta sĕ îndese câlțĭ — căcĭ hârtiă nu aveau, apoi sĕ pună plumbĭ séu tăieturĭ de plumbĭ și érășĭ câlțĭ; prin urmare până puteau da ai noștri un foc, adversarii dau 5 și 6.

Sĕ vedem, cum s'a putut, ca cu tóte avantagiile, ce le aveau ei și miseriile, cu carĭ ne luptăm noi, totușĭ nu numai nu i-am învins, ci i-am sfărîmat și nimicit cu totul. Ca sĕ pricepem și sĕ ne convingem deplin de acésta, vom lăsa sĕ ne vorbéscă tot acest ostaș demn de tot respectul, care arată la pag. 61 a opului citat mai sus, că Brigada (Dandár) lui era compusă din *doue de 3 părțĭ Românĭ*[1]) și cum-că când umbla el pe la Dobrițin, ca sĕ mijlocéscă împăcarea și agrațiarea Românilor a venit Hatvani cu 1200 și s'a pus în capul Brigadei, ce stase până atuncĭ sub comanda sa, și cu aceea trecù la 21 Aprile la Abrud[2]).

Din acestea va pricepe tótă lumea, afară de șoviniștĭ, cum se putù întêmpla, ca acea brigadă provĕdută cu tóte necesariile, câte se recer la purtarea de rĕsboiu, fù bătută, sdrobită și nimicită în două rêndurĭ de nisce glotașĭ amărîțĭ, armațĭ trei din dece părțĭ cu puscĭ de vênat iepurĭ și vulpĭ, și 7 părțĭ armațĭ cu lăncĭ, cu furcĭ de fier și cu parĭ de lemn, cum am avut eu 400 de inșĭ.

Se înșélă rĕu cei dela „Magyarorszag“ și toțĭ cei ce cred, că cu o armată poliglotă vor puté elupta vre-odată independența Ungariei; se înșélă toțĭ cei ce cred, că nu trupa, nu ostașii gregarĭ câștigă și eluptă victoria.

Da, sciu și eu, că oficerii și conducĕtorii cei genialĭ, cuminte, bravĭ și resolutĭ contribue mult, fórte mult la eluptarea victoriei; dér de nu vor sci, de nu vor puté încuragia cu esemplul și entusiasma pe feciorii, pe ostașii ce-i conduc și comandă, nu vor învinge nicĭ-odată, pentru-că

[1]) „Nem sokára márczius 25-én érkezik egy levél, hogy valami Hatvani féle szabad csapat jel elszerelve rovid napok alatt parancsnokságom ala rendeltetvén fohadi szálásomra befogvonulni. A csapat álland öt század gyalog és egy század jól fölszerelt lovaságból. Összesen 1200 fobol“.

[1]) „Nem lehet egy rab fölöt sem eleget örködni, hogy életerol jelt ne adhassan, annál kevésbé tehettem én azt, mivel seregem két harmada oláh fiukbol állat, kik azonban kötelességeiknek minden idoben pontosan meg feleltek“.

[2]) „Mielot Brádot elhagytam, ki adtam Brádon Aprilis 21-én kelt napi parancsomat a seregemnek;... senki sem tudta hová menyek, csak Hatvani, neki nyiltán megmondottam... hogy vissza tértemig egy lépes se tegyen elore, de hátra sem... Ö vagy az gondolta.. vagy pedig arra számitott, hogy ott majd az aranybányák torkában üres pénztára tele fog hánytatni. Tudja Isten mi féle aranyokat, de lehet az is, hogy ö is irigyelte a fényes dicsoséget, melyet parányi seregem az ö kizárásával a történet lapjain nyerhetet volna“.

30 cr., parterr 40 cr., I rang 50 cr., galeriă 60 cr. Bilete se pot căpĕta la librăria Hiemesch şi séra la cassă. Inceputul la $7\frac{1}{2}$ óre séra.

Metropolit Macedo-Român.

Sub titlul de mai sus „Liga Română“ publică un articul, ce i-se trimite dela un amic, şi în care acesta în faţa feluritelor versiunĭ, ce s'au rĕspândit, se încércă a elucida puţin acéstă cestiune de mare importanţă pentru Românĭ.

După-ce spune, că ideia unui Metropolit nu e nouĕ, că de mult timp Românii macedonenĭ au cerut'o, continuă aşa:

...In 1890 o cerere monstră către Sultan iscălită de mai multe mii de Macedonenĭ, cristalisa dorinţa Românilor; pentru înmânarea acestei petiţiunĭ, se alese o comisiune de 6 persóne compusă din: Preotul Haralambie *Balamace*, Pr. *Popa* N. *Cornatescu*, Dr. Popa *Tănase Zisu*, profesorul *Gogeaman*, şi comerciarţii Hagi *Goga* şi Secre *Hagi* având ca secretarĭ: pe profesorul G. *Atanasescu*.

Delegaţiunea acésta presentând petiţia la 1891 şi ne putând obţine vre-un resultat satisfăcĕtor, s'a disolvat deocam-dată remânênd ca continuător şi luptător în acéstă direcţie numai părintele *Balamace*, Dr. Popa *Tănase* şi secretarul *Atanasescu*.

Neapărat, că aceştia chiar décă reînoaiu cererea, totuşĭ nu se putea ajunge la un resultat aşa de îmbucurător, ca cel de adĭ. De aci se vede, că principala causă a acestui fapt trebuesce căutată în afară de insistenţele Românilor macedonenĭ.

Care e însĕ acea causă?

Părerea multor Macedonenĭ e, că Sultanul a cedat dorinţelor după ce s'a convins de loialitatea, iubirea şi devotamentul Românilor, deşi conţine o aparenţă de veracitate, totuşĭ analisând situaţia politică din Turcia, basându-ne pe precedente aprópe identice putem deduce, că ea e falsă.

Intr'adevĕr, la 1859 când cu înfiinţarea Exarhatului bulgar autoritatea supremă otomană s'a lovit aşa de puternic de resistenţa Patriarhului ecumenic, încât numai cu sprijinul pe faţă al ambasadorului rus *Ignatief* a putut reuşi.

De-asemenea în 1891 când s'a acordat trei berate (decrete) de episcopĭ bulgarĭ. Pórta avea în spatele ei pe *Intreita Alianţă*, care cerea acest lucru.

Şi acum când Sultanul întră într'un conflict cu Patriarhul, deşi 'l prevedé, ne dă se înţelegem, că insistenţele, ce au intrevenit au fost cu mult mai marĭ şi de o forţă întăritóre asupra afacerilor Imperiului Turcesc.

„Insistenţele aceste“ — dice autorul articulului pe basa esplicaţiei „unor persóne mai bine informate“ — vin din partea Austriei, care „are o netăgăduită influinţă asupra Sultanului“ „Austria caută a găsi un puternic element de opunere contra intinderii slavismului spre Constantinopol şi acest element nu póte fi decât Românii, carĭ pot fi capabilĭ la un moment dat cu ajutorul Europei catolice sĕ opună o stavilă tendinţelor cutropitóre slavice“. Articolul se încheiă astfel:

Etă împrejurările, carĭ fac a se bănui, că Austria a fost diriguitórea acestui act.

Orĭ cum ar fi însĕ, orĭ de unde ar veni, cea ce e principal şi sigur e, că Românii din Macedonia vor câştiga mult.

Pănă aci ei nu erau recunoscuţĭ, ca individualitate naţională.

Deşi mulţĭ Românĭ au ocupat şi ocupă funcţiunĭ însemnate în Imperiul Otoman ca *Sava Paşa*, *Constantin Paşa* etc., deşi în urma unui firman al Sultanului *Aziz*, tóte populaţiunile din Turcia erau admise în funcţiunile Statului, totuşĭ Românii nu se puteau bucura de aceste avantage, decât în calitate de Grecĭ; individualitatea lor naţională era întrupată în cea grecéscă.

Cu înfiinţarea Metropoliei însĕ şi cu acordarea burselor celor 6 tinerĭ, li-se dă Românilor acest mare drept, li-se recunósce naţionalitatea lor independentă de-a Grecilor.

Acest fapt e cu atât mai îmbucurător, cu cât el va ajuta fórte mult la desvoltarea sentimentului naţional de-acolo şi la salvarea atâtor Românĭ (Grecomanĭ) crescuţĭ pănă acum în spiritul dominaţiunei grecescĭ.

Intru cât privesce persóna Mitropolitului *Antim*, lucrul nu este de aşa mare importanţă cum voesc a-l presenta unii. *Metropolitul Antim*, deşi Albanez, deşi a slujit pănă acum în grecesce, deşĭ a caterisit la *Cruşova* cu lumânărĭ de smólă pe preotul Cornătescu, fiind-că a cântat românesce în biserică, totuşĭ putem bănui şi prevedea că-şĭ va da sémă de importantul rang, la care e urcat, şi vom avea posibilitatea de a-l vedea filo-Român desĕvîrşit, precum am vĕdut pe grecul Metropolit Metodiu din Sofia filo-Bulgar, precum vedem pe *Românul Grigorie*, Preşedintele Sinodului bulgar şi Metropolit în Rusciuc, filo-Bulgar desĕvîrşit.

Orĭ cum va deveni însĕ în viitor, pasul prim şi de ordin capital e făcut. Instituţia noi o primim; ea ne umple de bucuriă, căcĭ e *garanţia cea mai solidă a esistenţei în viitor a naţionalităţĭ române în Balcanĭ.*

Din partea numita fóie crede, că meritul pentru acéstă isbêndă a Românilor Macedonenĭ revine, după Sultan, în primul rênd regelui Carol şi bărbaţilor de stat român.

Un preot slovac înaintea Curtii cu juratĭ.

Preotul slovac Josef *Martincek* a publicat un articul în fóia slovacă „*Crestean*“, ce este redactată de deputaţii dietalĭ G. Nemeth şi N. Lepseny. In acest articul, intitulat: „Vazeny pan“ se spuneau multe lucrurĭ pipărate la adresa „naţiunei“, a Jidanilor şi a mai multor funcţionarĭ, aşa că procuratura a aflat cu cale sĕ intenteze proces contra preotului slovac pentru „agitaţiune“, „calumnia“.

Etă câte-va pasage din articulul încriminat:

„Din moşiile nóstre moştenite dela „părinţĭ mereu pişcă câte puţin atât mi„niştri, cât şi cei mai din urmă conducĕ„torĭ de matricule. Pămênturile poporului „slovac le-a luat rassa recipiată imigrată „la noi, Dumnedeu scie de unde, prin usu„rărĭ, va sĕ dică pe cale interdisă de lege, „ceea ce este identic cu furtul, ér poporul „nostru emigréză în masse dincolo de Mare, „la America, pentru a-şĭ căuta pânea, de „care l'a despoiat liberalismul şi cârciuma „jidovéscă. La acésta se mai adauge, că „chiar şi aceea, ce ar mai puté sĕ fericéscă „sĕrăcitul nostru popor în acéstă grea si„tuaţiune a sa: sfânta nóstră credinţă în „Christos şi legile lui, ni-le răpesc cu mână „hoţéscă, — ne despóie duşmanii noştri „de cele mai sfinte lucrurĭ ale nóstre.

„Demoralisatorii noştri, după ce ni-au „despoiat poporul cu desĕvîrşire de drep„turile sale politice şi l'au lăsat sĕ se pră„pădéscă materialicesce; după-ce le-au arun„cat tóte acestea Jidanilor — acestor ti„ranĭ nemilostivĭ şi ucigaşĭ ai creştinităţii, „ca şi în gura unor lupĭ flămândĭ: étă acum „strică şi ucid în poporul slovac religiunea „şi credinţa în Dumnedeu!“

In aceste cuvinte procurorul a aflat *agitaţiunea la ură în contra unei naţionalităţĭ şi a unei confesiunĭ*, prevĕdută în punct doi din §. 172 al cod. pen. Dér în articul se mai dicea despre fostul vice-şpan al comitatului Zolyom, Csikkay Károly, că acesta ar fi dis, că toţĭ preoţii trebue spêndurați; apoi 9 notarĭ, carĭ sunt şi conducĕtorĭ de matricule în cercul Breznobanya, erau numiţĭ în articul: *bandiţĭ politicĭ*, carĭ acoperindu-se sub mantana patriotismului, suprimă dreptatea şi adevĕrul. Pentru aceste espresiunĭ 'i s'a intentat preotului slovac tot-odată şi proces pentru *calumniă*.

Inaintea curţii cu juraţi, *preşedintele* întrébă pe acusat: pentru ce a scris tocmai în diarul „Crestean“, va sĕ dică într'o fóiă ce apare în limba slovacă?

Acusatul: Pentru-că acéstă fóiă e cetită de poporul meu.

Preşedintele: Pentru ce ai atacat pe fostul fişpan Csikkay şi pe cei 9 notarĭ?

Acusatul: Pentru-că mĕ persecută numai din causă că eu, deşi preot catolic, am dăruit 100 fl. şcólei luterane.

Preşedintele: Şi pentru ce ai dăruit acéstă sumă tocmai unui institut luteran?

Acusatul: Pentru-că mai multă garanţiă vĕd în şcóla curat evangelică, decât în cea *ateistă catolică.*

Preşedintele: Póte numai pentru-că în acea şcólă (evangelică) se propune în limba slovacă?

Acusatul: *Da!*

In fine urmă verdictul juraţilor. La întrebarea, décă e vinovat acusatul pentru *calumniă*, toţĭ 12 juraţii au rĕspuns, că *nu e vinovat.* Pentru *vătĕmare de onóre* asemenea l'au declarat prin majoritate de voturĭ nevinovat; tot aşa pentru *delictul agitaţiunei în contra unei confesiunĭ* fu declarat nevinovat. Verdictul a fost condamnator esclusiv numai la întrebarea, décă se cuprinde în articulul încriminat *agitaţiune contra unei naţionalităţĭ?* La acéstă întrebare 8 dintre juraţĭ au rĕspuns cu *da*, ér 4 cu *nu*. Pentru acésta Martincek a fost osândit la *3 dile închisore de stat, 100 fl. amendă şi publicarea sentinţei în respectivul diar slovac.*

Cetitorul atent va observa, cât de sarcastic este acest proces din mai multe puncte de vedere.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 15 Dec. In şedinţa de erĭ a comisiunei financiare a camerei, a fost interpelat guvernul, décă are de gând sĕ presente camerei actuale un proiect, care *prin unificarea censului sĕ tindă la estinderea dreptului electoral?* Ministrul-preşedinte Banffy a declarat, că guvernul recunósce necesitatea de-a modifica în mai mult privinţe legea electorală, dér nu póte face o declaraţiune obligătóre în ceea ce privesce *timpul* când şi *principiile* după carĭ are sĕ facă camerei proiect în privinţa acésta. Ministrul-preşedinte crede, că de-odată cu revisuirea legei electorale se va puté resolva şi cestiunea, décă jurisdicţiunea asupra alegerilor din urmă atacate prin protest o va avé Curia, orĭ nu.

Budapesta, 18 Dec. In urma unei hotărîrĭ a congresului regnicolar al tinerimei academice maghiare, ce s'a ţinut vara acésta la Kecskemet, clubul universitarilor ungurĭ din Budapesta a adresat un *apel către studenţii nemaghiarĭ dela şcolele superióră din patria*, invitându-i sĕ între şi ei în „Alianţa regnicolară maghiară a studenţilor“ („Országos Magyar Diák szövetség“) In acest caraghios apel, adresat „*iubiţilor fraţĭ*“, se dice între altele: „Noi vĕ întindem mâna de prietin, frunte senină şi inimă deschisă, şi credem, că voi şi pe lângă accentuarea conservărei caracterului vostru de rassă, nu veţĭ respinge acéstă dréptă frăţéscă. Sĕ păşim cu toţii pe aceeaşĭ cale. Arătaţĭ, că *una sunteţĭ cu noi în cugete şi simţirĭ!*“

Bucurescĭ, 15 Decemvre. In Cameră deputatul *Politimos* întrébă pe ministrul cultelor, décă este adevĕrat, că dificultăţile create în cestiunea Metropolitului au fost aplanate prin remiterea demisiunei Metropolitului, de către d-l Lascar Catargiu, în mânile d-lui Aurelian, séu în mânile M. S. Regelui. D-sa cere şedinţă secretă, pentru ca guvernul sĕ se esplice în acéstă privinţă. Face acéstă întrebare „pentru că nu voesce ca partidul liberal sĕ fiă înmormêntat politicesce“. D-l *Mîrzescu* reclamă cele 3 dile reglementare pentru a rĕspunde.

D-l *Scorţescu* adreséză o interpelare guvernului în privinţa tratărilor cu d-l Lascar Catargiu în cestiunea Metropolitului Ghenadie, precum şi asupra soluţiunei ce crede guvernul a da acestei cestiunĭ. D-l P. S. *Aurelian*, preşedintele consiliului, cere trei dile pentru a puté rĕspunde la acéstă interpelare. Apoi d-l N. Fleva adreséză guvernului interpelarea anunţată. (A se vedé în „Gaz. Trans.“ Nr. 266 dela 3 (15) Dec.).

Interpelările d-lor N. Fleva, Politimos şi Scorţescu vor fi puse Vinerĭ la ordinea dilei.

Bucurescĭ, 15 Decemvre. „Epoca“ scrie, că Metropolitul Genadie, îndată ce a audit, că noul minister e hotărît a cere Sinodului revisuirea şi a-i da dreptate, a trimis o demisie necondiţionată d-lui Lascar Catargiu. După câte a aflat ea, Metropolitul a însoţit acéstă demisie cu o scrisóre către d-l Catargiu spre a ruga pe şeful partidului conservator de a-i fi arbitru în aceste împrejurărĭ şi de a usa de acéstă dimisie cum şi când va crede mai bine.

Acéstă dimisie se află la d-l Catargiu, care, cum crede „Epoca“, are intenţiunea sĕ o înainteze, conform dorinţei Mitropolitului Primat, când sentinţa Sinodului va fi fost anulată.

DIVERSE.

Amĕnunte despre Zola. O fóiă englesă publică următórele amĕnunte cu privire la calităţile spirituale şi corporale, ale renumitului scriitor frances Zola. Ca copil mic, Zola a fost de o desvoltare normală numai litera „*s*“ nu o putea pronunţa: (pe „*s*“ il pronunţa cu „*t*“). Este de însemnat, că Zola până a fost mai tînĕr era slab ca un schelet, ér mai târdiu aşa s'a îngrăşat încât trebuì sĕ ţină dietă, ca sĕ nu se mai îngraşă. Acéstă dietă era: Diminéţa pe la 9 óre, când se scula, mânca o bucăţică de pâne uscată, dér nu bea nimic. Pe la o óră dejuna de asemenea fórte simplu, nu bea nimic şi, ca sĕ nu dórmă, făcea o preumblare. La 5 óre bea un ceaiu şi în fine, la 6 şi $\frac{1}{2}$ óre séra prândea ceva fórte puţin, dér beuturile şi de astă-dată lipseau de pe masa lui. Numai când şi când bea câte-un pahar de şampaniă séu vin alb. Inainte de medul nopţii lua un ceaiu; la fumat, de asemenea a renunţat. Construcţia trupéscă a lui Zola încă presentă ceva deosebit. Capul, în proporţiă cu corpul, e fórte mare, piciorul stâng e mai lung, decât cel drept. Zola este fórte sănĕtos, dér pentru aceea totuşĭ e de părere că se află la marginea mormêntului. Se teme, că nu-şĭ va putea împlini lucrul dilei deja început. Se scólă adeseorĭ din somn sĕ se convingă, ca óre într'adevĕr nu se

---

numai entusiasmul ne înalţă mai pe sus de tóte simţirile, de tóte cugetele, şi ne răpesce séu împinge peste voia nóstră în foc şi la mórte pentru causa ce-o apĕrăm.

Şi cum va produce acest entusiasm un oficer, care nu cunósce limba feciorilor, séu de-o cunósce nu o póte pronunţa, nu o póte preda aşa, ca sĕ misce, sĕ aprindă, sĕ facă efect? Alta era, când strigam eu şi noi — tribunii —: „*După mine, copii, cu Dumnedeu şi împĕratul înainte!*“ Şi alta a fost când striga Hatvani: „*Elore ki Istene van, a tolvai oláinak!*“ „Valahii“, carĭ formau două din trei părţĭ a armatei lui, audind acestea, în loc de a-se însufleţi, li-se rănea inima de mórte şi mai bucuros aruncau armele, decât sĕ se folosécă de ele în potriva fraţilor lor!

Multe casurĭ petrecute pănă acum şi conservate în istoriă aşĭ puté aduce pentru probarea şi ilustrarea asertelor mele, mĕ voiŭ mărgini însĕ numai la două din cele mai próspete.

(Va urma.)

află pe catafalc? In întunerec îl torturéză nervositatea? I-se pare de multe-orĭ, că vede înaintea sa o lumină magică — şi de multe orĭ crede, că ar simţi pulsaţiunea inimei la braţ, altă dată la picior.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Decemvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.25
Renta de coróne ung. 4%	99.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	122.60
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.10
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.30
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.30
Imprum. ung. cu premii	151.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	137.—
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de argint austr.	101.30
Renta de aur austr.	122.75
Losurĭ din 1860	143.75

Nr. 18628—1896.

PUBLICAŢIE

In urma mandatului D-lui subcomite Dr. Frideric Jekel sĕ escrie în legătură cu concursul din 16 Noemvre a. c. Nr. 17133—96 referitor la ocuparea postului de assesor la sedria orfanală orăşenéscă, — concurs asupra ocupărei postului de senator magistratual devenit vacant la acest magistrat respective, asupra altor posturĭ orăşenescĭ deveninde prin ocuparea suscitatului post, vacante.

Leafa pentru postul de senator devenit vacant este: 1500 fl. şi 200 fl. banĭ de locuinţă anualminte, mai departe quinquenaliile statorite în statut.

Postul acesta se ocupă în sensul §-lui 84 al art. de lege XXII din 1886 pe 6 anĭ respective, până la noua restauraţiune a funcţionarilor orăşenescĭ. Celelalte posturĭ orăşenescĭ subalterne devenindе vacante se ocupă pe viaţă.

Petiţiunile instruite în sensul prescriptelor au de a se aşterne cel mult până în 23 Decemvre a. c. după prânz la 1 óră acestui magistrat.

Braşov, 9 Decemvre 1896.

139.2—2 **Magistratul orăşenesc.**

Nr. 896 — 1896.

PUBLICAŢIUNE.

Pentru **arendarea pe 3 anĭ a locurilor de păşiune de munte în Ruja,** Christianul mare şi mic şi Postovarul **se va ţinea în 27 Decembre a. c. înainte de prânz la 10 óre o licitaţiune publică** în biroul oficiului orăşenesc foresterial.

Preţul de strigare 550 fl. pro an, vadiu 60 fl.

Ofertele scripturistice, provĕḑute cu timbru şi vadiu se pot ascerne până la începutul licitaţiunei verbale, după licitaţiune se vor deschide ofertele.

Condiţiunile de oferte şi acele contractuale se pot vedea pănz în 23 a. l. c. înainte de prânḑ dela 7—12 óre în biroul oficiului orăşenesc forestieral.

Braşov, în 14 Decemvre 1896.

Oficiul orăşenesc forestieral.

1141 1—2

Anunciurĭ
(inserţiuni şi reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administratiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmĕnt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans.“

Cursul pieţei Braşov.

Din 16 Decemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vĕnd.	9.51
Argint român.	Cump.	9.44	Vĕnd.	9.47
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.51	Vĕnd.	9.57
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vĕnd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vĕnd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	—.—	Vĕnd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vĕnd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vĕnd.	101.75	

Sosirea şi plecarea trenurilor în Braşov.

Sosirea trenurilor în Braşov:

1. Dela Pesta la Braşov:
Tr. accelerat: 5 óre 07 m. diminéţa.
Trenul de persóne: 8 óre diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşov:
Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după ameḑĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: 10 óre 19 minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Braşov: (Gara Bartolomeiu.)
Trenul mixt: 7 óre 44 min. diminéţa.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: — óre — min. séra.

4. Dela Ch.-Oşorheiu la Braşov.
Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Braşov*)
Trenul de persóne — óre — m. dim.

Plecarea trenurilor din Braş.

1. Dela Braşov la Pesta
Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: 0 óre 0 min. séra.

2. Dela Braşov la Bucurescĭ:
Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: 5 óre 14 m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de ameḑĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Braşov la Zĕrnescĭ. (Gara Bartolomeiu.
Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéţa.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: — óre — min. dim.

4. Dela Braşov la Ch.-Oşorheiu.
Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Braşov la Sinaia*)
Trenul de persóne 0 óre — min. séra

*) Acest tren circuléză unmai Joia Dumineca şi la sĕrbătorĭ.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe şése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ an	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe an	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoiéscă a srcie adresa lămurit şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.